

INNHOOLD:

- Nedsviing av rødkløver
- Markvandring rødkløverfrø
- Soppbekjemping i frøeng om høsten
- Hussar OD og Hussar Plus OD i grasfrøgjenlegg og grasfrøeng
- Høstbehandling i frøengene og gjenleggene
- Bekjemp grasugraset i gjenlegget til kløverfrø

Nedsviing av rødkløver

2019 var siste bruksår for Reglone. Foreløpig har vi ingen fullgod erstatting for dette middelet, og dette gir oss utfordringer. Ulike strategier kan være aktuelle i år:

- Vente på naturlig modning
- Kjemisk nedsviing med Spotlight Plus
- Skårlegging

Kjemisk nedsviing

I år har vi kun ett middel som er godkjent for nedsviing av kløver, **Spotlight Plus**. Effekten av Spotlight er betydelig dårligere/seinere enn hva Reglone/Retro var, men den har effekt.

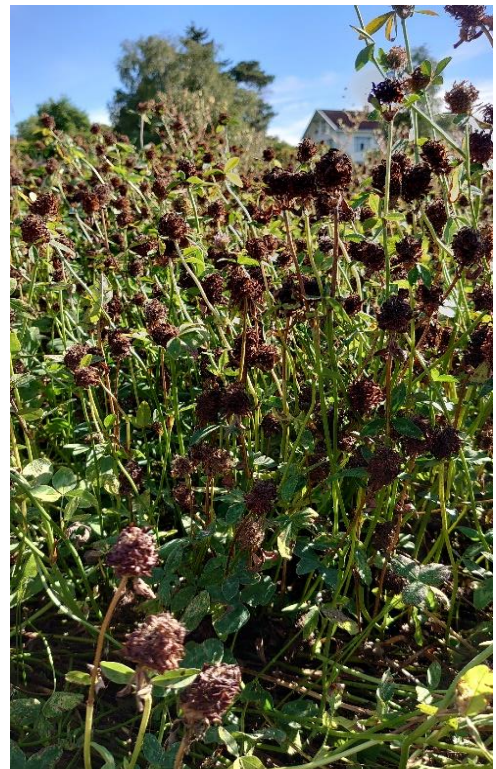
Skal en lykkes med bruk av Spotlight for nedsviing av kløver er detaljene viktige, alt må gjøres optimalt. Kløverstenglene må treffes av middelet for å få en rask nedvisning, mye bladverk kan hindre dette.

Dette er viktig ved sprøyting:

- Tørre planter
- Varmt vær med sol
- Dråper som kommer ned til stenglene, det vil si store dråper som likevel gir god dekning av plantene.
- Bruk stor væskemengde 40 l/daa, eller sprøyte med luftassistans.
- Gode lavavdriftsdyser, gjerne to-fanedysere.

Med sein virkning må sprøytingen gjøres så tidlig at en har tilstrekkelig tid for nedvisning, det vil si at en behandling ca 1.september er aktuelt mange steder.

Mattilsynet har gitt dispensasjon for bruk av dette middelet i år, og det kreves tilleggsetikett. Den ligger vedlagt.

Skårlegging

Skårlegging er et alternativ, enten aleine eller i kombinasjon med Spotlight Plus. Vi har gjennomført forsøk med skårlegging (<http://froavl.no/sok/PDF/2011/0/727.pdf> og <http://froavl.no/sok/PDF/2012/0/811.pdf>) og det var ikke sikre forskjeller i avling mellom de forskjellige høstemetodene.

Kløverstrengen tørket hurtig etter skårlegging, under gode forhold kan det treskes 5 dager etter skårlegging. I den svenske artikkelen (link under) ble det anbefalt å doble antall legdeløftere.

En ulempe med skårlegging er at det vil være vanskelig å få tørr streng som er fuktet av regn. Dessuten må all massen gjennom treskeren, ved direktetresking er det mulig å «skumme» toppen av enga og unngå mye av den underste fuktige massen. I tillegg er det litt usikkert hvor godt det går å plukke opp en streng uten pickup.

Skårlegging er prøvet/brukt i konvensjonell frøavl av rødkløver i Sverige, les artikkelen:

<https://svenskraps.se/kunskap/pdf/02185.pdf> .

Som nevnt tørker strengen ganske fort opp ved skårlegging, da kan det være aktuelt å skårlegge i noen flere omganger slik at en sikrer at en rekker å treske før eventuelt nedbør lager utfordringer.

Nye midler på gang

Det er i år gjennomført forsøk med aktuelle svimidler i hvitkløver. To Bayer-produkter ser lovende ut, og skiller seg ut med bedre effekt enn de andre. Harmonix Leaf Active og Harmonix FoliaPlus består av eddiksyre og pelargonsyre tilsatt en «booster» for å gi økt effekt. Bildet nedenfor er fra hvitkløverfeltet på Landvik., tatt 6 dager etter sprøyting. Tilsvarende forsøk skal utføres i rødkløver nå i høst.

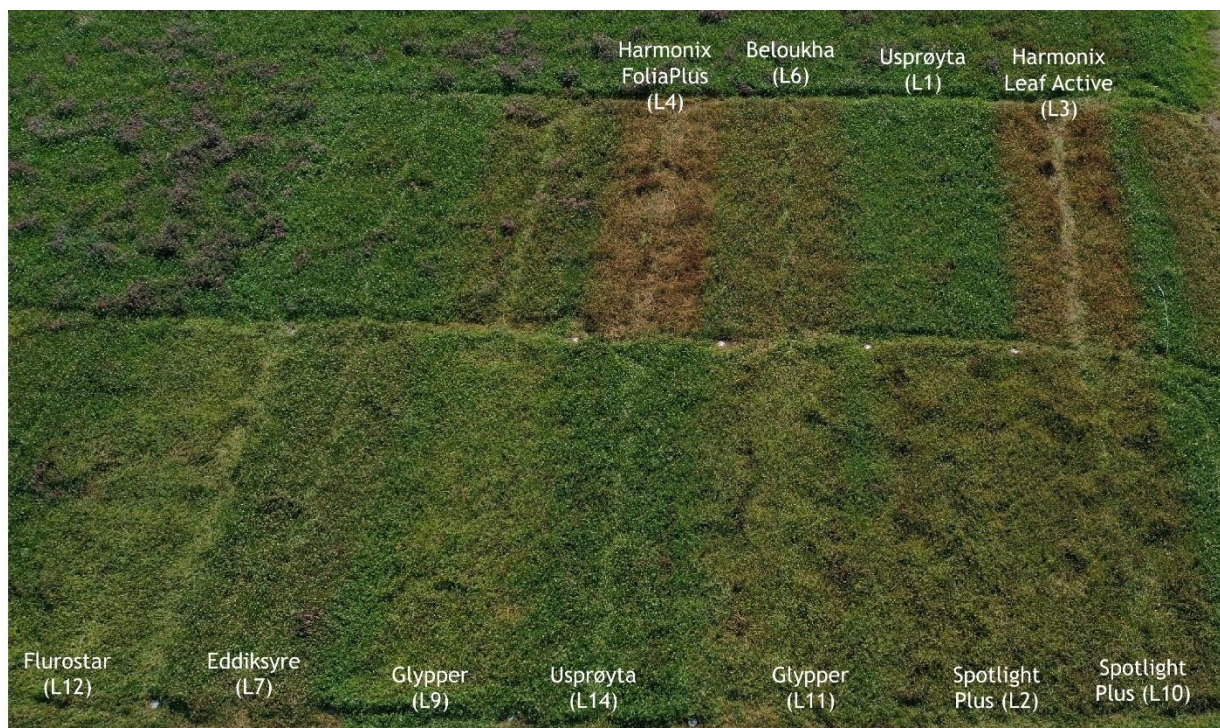

Foto: Lars Havstad, NIBIO

Markvandring rødkløverfrø – behandling før tresking

Tid: Mandag 31.8. kl 09:00

Sted: Kristin Gylstrøm Håland og Ørjan Gylstrøm, Brynsvegen 350, Ilseng

Etter onsdagens Teams-møte ledet av John Ingar Øverland, NLR Viken, om ulike behandlinger av rødkløver etter bortfall av Reglone, er vi mer usikre enn før på hva som egner seg i Innlandet. Vi inviterer derfor til en enkel vandring for å dele erfaringer og tanker om årets innhøsting.

Velkommen til erfaringsutveksling og diskusjon.

Enkel servering. Ta med kaffekopp

Soppbekjemping i frøeng om høsten

I engrapp, sauesvingel og rødsvingel kan soppbekjemping om høsten være aktuelt. 50- 70 ml Delaro /daa dersom det er over 5% rust eller bladflekk på bladverket. Tidspunkt fra overgangen august – september og utover. I rødsvingel først og fremst i eng med høyt avlingspotensiale.

Høstbehandling i frøengene og gjenleggene

Minner om riktig høstbehandling i frøengene, gjødsling og pussing/høsting av gjenvekst ble godt beskrevet i nr 13 av Frønytt. Riktig høstbehandlingen er svært viktig for å få dannet blomsteranleggene om høsten.

Hussar OD og Hussar Plus OD i grasfrøgjenlegg og grasfrøeng

Hussar OD er har off-label godkjennelse ut 2020 i noen arter av grasfrøgjenlegg og grasfrøeng, timotei og engkvein og i gjenlegg og frøeng av engrapp, rødsvingel, sauesvingel og bladfaks. Hussar OD finnes fremdeles i ute i noen forretninger og skal kunne skaffes.

Hussar Plus OD er søkt godkjent for «mindre bruksområder» (minor use), søknaden er til behandling og det er foreløpig ikke vedtak på søknaden.

Bekjemping av tunrapp i gjenlegg til engrapp bør en ha gjennomført i gjenleggsåret, i år vil det si at en kan fremdeles benytte Hussar OD i september og kanskje unngå sprøyting om våren i frøåret. Dersom søknaden for Hussar Plus OD blir godkjent vil det likevel være en fordel i engrapp om tunrapp er bekjempet om høsten. Hussar Plus OD vil være noe hardere (og bedre effekt) spesielt i engrapp.

Bekjemp grasugraset i gjenlegget til kløverfrø

Norsk Frøavlerlag har en off-labelgodkjennelse for bruk av Select om høsten i gjenlegg til kløver. Tunrapp og annet grasugras kan hemme kløveren mye om høsten. For neste års frøavling er det viktig at kløverplantene får vokse godt ut over høsten. Etter høsting bør du derfor sjekke frøenga om den behøver en behandling med Select. Kanskje kan det holde med å sprøyte kantene, der er det ofte mer tunrapp enn ellers i enga. Kveke kan ikke bekjempes med Select og må om den finnes bekjempes i frøåret med andre midler.

Alle Frønytt finner du også på frøavlerlagets nettside <https://www.froavlerlaget.no>

Er du i tvil om frø – ta kontakt med din lokale frørådgiver.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingner	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860